

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123202549
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123202549.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: M., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra deti rodičov: V. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXX, zast. JUDr. Natáliou Moravčíkovou, advokátkou so sídlom Nitra, Štefánikova 57 a C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, t.č. ÚVV a ÚVTOS Nitra, Cintorínska 3 o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Súd dočasne zveruje maloleté deti A.: M., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matke.

Súd zaväzuje otca maloletých detí prispievať na ich výživu sumou vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do času rozhodnutia vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom v konaní sp. zn. 24P/61/2023.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 22.03.2023 podala matka maloletých detí návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne zveril obe maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, otcovi detí určil výživné vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa a zároveň žiadala aj rozhodnúť o tom, že má nárok na náhradu trov konania. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že manžel od vykázania zo spoločného obydlija na maloleté deti neprispieva finančne ani vecne a ona je v materiálnej núdzi a nemá z čoho hradiť ani základné životné potreby maloletých detí. Jej príjem je iba rodičovský príspevok a prídavky na deti a bez nariadenia neodkladného opatrenia by bola výživa a starostlivosť o maloleté deti ohrozená. Potreba dočasnej úpravy pomerov je daná aj tým, že manžel sa vyhrážal, že si maloletú M. vyzdvihne v škole a následne ju už neuvidí, tiež v spojení s jeho ostatnými vyhrážkami voči jej osobe ako aj skutočnosti, že požíva alkohol a je nevyspytateľný, má za to, že je nevyhnutné neodkladným opatrením zveriť na čas do rozvodu manželstva obe maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Bez vydania takéhoto neodkladného opatrenia nemajú v základnej škole dôvod odmietnuť maloletú po skončení vyučovania odovzdať jej manželovi. Aktuálne je nevyhnutné neodkladným opatrením nastaviť rodičom pravidlá týkajúce sa osobnej starostlivosti o maloleté deti v záujme stabilizácie vzťahov medzi nimi tak, aby nemohlo dôjsť k naplneniu vyhrážok manžela a prípadnému "únosu" detí. V návrhu na rozvod manželstva manželka opisovala priebeh ich manželského spolužitia s tým, že sa manžel voči nej dopúšťal opakovane psychického aj fyzického násillia. Z uvedených dôvodov bol vykázaný aj zo spoločného obydlija. Následne ale agresívne správanie manžela neustalo a dňa 7.2.2023 sa jej v nočných hodinách telefonicky vyhrážal smrťou, za čo bol aj trestným rozkazom odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou na jeden rok. Pokúšala sa s manželom dohodnúť ohľadne maloletých detí a nakoniec dňa 27.1.2023 podpísali rodičovskú dohodu, na základe ktorej budú deti v jej osobnej starostlivosti a manžel bude prispievať na ich výživu

mesačne sumou 100 eur na každé dieťa a zároveň si dohodli aj styk otca s deťmi na každý nepárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Otec detí však túto dohodu nezačal plniť, na výživu detí neprispieva a s deťmi sa stretol jedenkrát v mesiaci február a dva krát v mesiaci marec v jeden deň na niekoľko hodín. Po podpise rodičovskej dohody sa jeho správanie voči nej ešte viac vyostroilo a začal sa jej vyhrážať smrťou ako aj tým, že jej deti neodovzdá. Keďže otec by mal prebývať u známeho v N., nemá vytvorené vhodné prostredie na styk s maloletými deťmi s prespaním. (1)

Súd sa oboznámil s obsahom spisu sp. zn. 24P/62/2023 ako aj s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/61/2023, 24P/294/2022. (2)

Z doteraz zistených skutočností súd zistil, že maloleté deti A., M. a Z. pochádzajú z manželstva rodičov V. A. a C. A.. Dňa 22.3.2023 podala matka návrh na rozvod tohto manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom tak, že tieto budú zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bude prispievať na výživu maloletej M. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletej Z. sumou vo výške 125 eur mesačne a styk otca s deťmi bude upravený na každú sobotu v nepárnom týždni od 9.00 hod. do 17.00 hod. Dňa 19.1.2023 uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 17C/4/2023 - 26 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo uložené otcovi maloletých detí, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu na adrese D. XXX, aby sa priblížil k navrhovateľke - matke maloletých detí na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch, v súdnych konaniach a na styku s maloletými deťmi, ak je to potrebné. Dňa 27.1.2023 podpísali obaja rodičia Dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v zmysle ktorej budú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky, zastupovať deti a spravovať ich majetok v bežných veciach bude oprávnený každý z rodičov, otec bude povinný prispievať na výživu maloletej M. sumou 100 eur a na výživu maloletej Z. sumou 100 eur mesačne počnúc mesiacom január 2023 a tiež bude oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v nepárnom týždni v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 17.00 hod. Matka maloletých detí býva aktuálne sama s maloletými deťmi v rodinnom dome, kde uhrádza preddavkové platby na elektrinu 100 eur mesačne, 161 eur splátku hypotekárneho úveru a 26 eur na úhradu služieb TV a internetu, 80 eur preddavkové platby na vodné a stočné. Náklady na maloletú M., ktorá navštevuje 1. ročník ZŠ súvisia s úhradou stravného cca. 10 eur mesačne, strava v domácnosti cca. 150 eur mesačne, ošatenie a obuv v priemere 30 eur mesačne, drogériu, vitamíny a občasne lieky v sume cca. 20 eur mesačne, hračky a voľnočasové aktivity v sume cca. 20 eur mesačne. Matka maloletej platí ak sporenie po 20 eur mesačne. Maloletá Z. je s matkou doma, nakoľko matka je na rodičovskej dovolenke. Výdavky na maloletú sú na stravu cca. 100 eur mesačne, ošatenie a obuv v priemere 30 eur mesačne, drogériu, vitamíny a občasne lieky v sume cca. 20 eur mesačne, hračky a voľnočasové aktivity v sume cca. 20 eur mesačne. Aj maloletej Z. matka platí mesačne sporenie po 20 eur. Príjem matky spočíva v poberaní rodičovského príspevku vo výške 412,60 eura a prídavkov na dve deti po 60 eur mesačne na každé. Podľa vyjadrenia matky je príjem otca maloletých detí minimálne 1.000 eur mesačne. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. OT/37/2023 zo dňa 10.2.2023, právoplatným a vykonateľným dňa 10.2.2023 bol otec maloletých detí uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písmeno c) Trestného zákona matke maloletých detí, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jedného roka. (3)

Dňa 11.4.2023 oznámila právna zástupkyňa matky, že otec maloletých detí sa v súčasnosti z dôvodu jeho väzobného stíhania nachádza v ÚVV a ÚVTOS Nitra. Okresný súd Nitra uznesením 2Tp/15/2023 zo dňa 26.3.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tpo/14/2023 - 68 zo dňa 12.4.2023 právoplatným a vykonateľným dňa 12.4.2023 vzal otca maloletých detí do väzby a to od 25.3.2023. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, otec maloletých detí sa mal 24.3.2023 vyhrážať matke maloletých detí, s ktorou má súdom nariadený zákaz styku, že ju podreže a vulgárne sa na jej adresu vyjadroval. Otec sa ako obvinený dopustil ďalšieho a druhovo totožného protiprávneho konania voči tej istej poškodenej osobe a to v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia. (4)

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 4.4.2023 vyplýva, že dňa 3.4.2023 sa spojili telefonicky s matkou detí, ktorá im potvrdila, že sa s otcom zhodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v najlepšom záujme maloletých detí a to z dôvodu prispieť k ich úspešnému, telesnému, duševnému, morálnemu a sociálnemu rozvoju. Ďalej im zo strany matky bolo verbalizované, že manžel zo začiatku súhlasil s uzavretím dohody, neskôr sa vyjadril, že nesúhlasí s

výškou výživného. Na základe uvedeného podala návrh na rozvod manželstva a ÚPP k maloletým deťom spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedla, že nechce aby súd predmetnú rodičovskú dohodu schválil v znení, ako ju pôvodne uzatvorili, pretože manžel nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie stretávania sa s deťmi a následne aj zo strachu o deti nechce, aby bola nateraz úprava styku vydaná súdnym rozhodnutím, nakoľko otec detí prebýva u známeho. Zároveň potvrdila, že obidve maloleté deti majú dobrý vzťah so svojim biologickým otcom. Ďalej bolo deklarované, že pán A. mal súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov za prečin nebezpečného vyhrážania, ktorý mu súd podmiennečne odložil na skúšobnú dobu jedného roka. Dňa 24.3.2023 porušil uloženú podmienku, v uvedený deň bol vzatý do CPZ a následne bol vzatý do väzby PZ Nitra. Vzhľadom na uvedené navrhujú, aby súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, úpravu styku otca s deťmi nepožadujú upraviť z dôvodu vzatia otca maloletých detí do väzby. Určenie výšky výživného ponechávajú na posúdenie súdu. (4)

Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (5)

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. (6)

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (7)

Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstúpowała do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená. (8)

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (9)

Podľa § 328 ods. 1 a ods. 2 veta druhá CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 CSP, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. (10)

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. (11)

Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu, ak táto úprava je potrebná, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy. Neodkladným opatrením súd poskytuje ochranu právam a právom chráneným záujmom účastníkov a zabezpečuje úpravu stavu pomerov tak, aby svojim rozhodnutím sledoval v tomto prípade ako prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorého sa toto rozhodnutie súdu bezprostredne dotýka. (12)

Súd vyhovel návrhu matky tak, že maloleté deti dočasne zveril do jej osobnej starostlivosti, nakoľko v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a matka zabezpečuje sama túto starostlivosť odkedy bol otec vykázaný zo spoločného obydlija. Aktuálne sa otec maloletých detí nachádza vo výkone väzby, nie je zrejme aká bude dĺžka obmedzenia jeho osobnej slobody a preto je potrebné, aby súd dočasne upravil aj zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Vzhľadom k trestnému stíhaniu otca a jeho neprimeranému správaniu, ktorého sa mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia voči matke maloletých detí, je dôvodná obava, že v prípade, ak by bol prepustený z výkonu väzby, mohol by skutočne aj proti vôli matky odňať deti z jej starostlivosti, nakoľko ako rodič, ktorý má všetky rodičovské práva a povinnosti, by mal na takéto konanie právo. Súd preto neodkladným opatrením zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, aby sa v prípade prepustenia otca z výkonu väzby zabránilo "unášaniu" Maloletých detí od jedného rodiča k druhému. Zároveň zaviazal otca primeraným výživným a to vo výške, na ktorej sa rodičia maloletých detí v rodičovskej dohode dohodli, nakoľko matka maloletých detí je odkázaná aktuálne iba na poberanie rodičovského príspevku a prídavkov na dve maloleté deti. Z vyššie uvedenej sumy musí matka zabezpečiť maloletým deťom nielen základné životné potreby, ale aj náklady na bývanie a preto súd neodkladným opatrením zaviazal otca maloletých detí aj na platenie rodičmi dohodnutého výživného, keďže z vyjadrenia matky vyplýva, že tento si svoju vyživovaciu povinnosť aj napriek podpísanej dohode neplní. Od plnenia si vyživovacej povinnosti otca neoslobodzujú ani tá skutočnosť, že sa aktuálne nachádza vo výkone väzby, pretože túto situáciu si zapríčinil výlučne sám svojim konaním. (13)

O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal. (14)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 2 a §357 pís. d) Civilného sporového poriadku). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.